

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 599/2018-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. novembra 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], zastúpeného Advokátskou kanceláriou Berec/Berec, s. r. o., Mostová 2, Bratislava, v menej ktorej koná advokát Mgr. František Berec, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Nitra sp. zn. 33 T 85/2018 z 18. apríla 2018 a uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 2 Tos 50/2018 z 29. mája 2018 a postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. augusta 2018 doručená sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 33 T 85/2018 z 18. apríla 2018 (ďalej len „napadnuté konanie okresného súdu“) a uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Tos 50/2018 z 29. mája 2018 a postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu (ďalej len „napadnuté konanie krajského súdu“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že okresný súd uznesením sp. zn. 33 T 85/2015 z 18. apríla 2018 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) rozhodol, že sťažovateľ sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia uloženej mu trestným rozkazom okresného súdu sp. zn. 33 T 85/2015 zo 17. septembra 2015 neosvedčil a trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov vykoná.

Proti uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 2 Tos 50/2018 z 29. mája 2018 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“) tak, že ju ako nedôvodnú zamietol.

Sťažovateľ pred ústavným súdom namieta, že okresný súd a krajský súd vo svojich rozhodnutiach vôbec neprihliadali na skutočnosti svedčiace v jeho prospech a prísne formalisticky aplikovali § 50 ods. 4 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“). Tvrdí, že okresný súd a ani krajský súd sa nezaoberali druhou vetou označeného ustanovenia, v zmysle ktorej výnimočne môže súd vzhľadom na okolnosti prípadu ponechať podmienené odsúdenie v platnosti, hoci odsúdený konaním spáchaným v skúšobnej dobe dal príčinu na nariadenie výkonu trestu. K tomuto sťažovateľ tvrdí, že počas celej skúšobnej doby riadne pracoval, viedol slušný rodinný život a zapájal sa do spoločenského života. Sťažovateľ sa domnieva, že *„jediný exces, ktorý mal nulové následky ako aj minimálnu závažnosť, by nemal byť sám o sebe dôvodom na vyslovenie neosvedčenia“*.

Sťažovateľ vzhľadom na uvedené navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Krajský súd Nitra v konaní vedenom pod sp. zn.: 2Tos/50/2018 porušil právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Okresný súd Nitra v konaní vedenom pod sp. zn.: 33 T/85/2018 porušil

právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

2. Uznesenie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 2 Tos/50/2018 zo dňa 29. 5. 2018, ako aj uznesenie Okresného súdu Nitra sp. zn. 33 T/85/2015 zo dňa 18. 4. 2018 sa zrušuje a vec sa vracia Okresnému súdu Nitra na ďalšie konanie.

3. Krajský súd Nitra a Okresný súd Nitra sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania vo výške 390,50 EUR na účet jeho právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený...

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní

pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

II.1 K namietanému porušeniu práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom okresného súdu v napadnutom konaní

Sťažovateľ pred ústavným súdom namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

Z princípu subsidiarity podľa citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy (ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd) vyplýva, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov,

ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich (II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, I. ÚS 311/08).

Zmyslom a účelom princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

Sťažovateľ v tomto prípade mal v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov možnosť domáhať sa ochrany svojich práv v rámci konania o sťažnosti na krajskom súde, ktorý mal preskúmať postup okresného súdu v napadnutom konaní. Túto možnosť sťažovateľ aj využil, a preto uplatňujúc princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd nemá právomoc preskúmať postup okresného súdu v napadnutom konaní, pretože ten preskúmal krajský súd, ktorý rozhodol o sťažnosti sťažovateľa.

Vzhľadom na uvedené bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietnuť pre nedostatok právomoci v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom krajského súdu v napadnutom konaní

Sťažovateľ pred ústavným súdom tiež namieta porušenie svojho práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom krajského súdu v napadnutom konaní.

Aj napriek skutočnosti, že z petitu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ v tejto časti (výslovne) napáda len postup krajského súdu v napadnutom konaní, z povahy veci vyplýva, že namietaný postup vyústil do uznesenia krajského súdu, a preto ústavný súd v medziach

vymedzených sťažnosťou sťažovateľa vychádzal pri svojom prieskume napadnutého konania krajského súdu najmä z obsahu tohto uznesenia.

Sťažovateľ tvrdí, že krajský súd sa nedostatočným spôsobom vysporiadal s jeho námietkou formalistického aplikovania § 50 ods. 4 Trestného zákona. K tomuto namieta, že krajský súd vôbec nebral do úvahy skutočnosti svedčiace v jeho prospech.

Krajský súd v relevantnej časti odôvodnenia svojho uznesenia uviedol: *„Odsúdenému bol trestným rozkazom Okresného súdu Nitra zo dňa 17. 09. 2015 sp. zn. 33 T/85/2015 pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d/ Tr. zák. uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 roky s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 4 roky a trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá každého druhu vo výmere 3 roky. Týmto trestným rozkazom bol zrušený rozsudok Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 4 T/137/2014 zo dňa 14. 10. 2014 vo výroku o treste.*

Do tejto skúšobnej doby mu bola započítaná skúšobná doba z predchádzajúceho odsúdenia od 15. 10. 2014 do 26. 09. 2015 a to uznesením Okresného súdu Nitra zo dňa 09. 03. 2016 sp. zn. 33 T/85/2015. Skúšobná doba odsúdenému končí 15. 10. 2018.

Bolo zistené, že odsúdený nebol prejednávaný pre priestupok, z poslednej správy z Obce [REDAKOVANÉ] vyplýva, že je nezamestnaný, pričom jeho povest' v obci je dobrá a bolo tiež zistené, že dňa 17. 01. 2018 pod sp. zn. 0 T/17/2018 bol trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V uznaný vinným z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d/ Tr. zák. a bol mu uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a bol mu tiež uložený ďalší trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu 4 roky.

Ako vyplýva z pripojeného spisu, tohto prečinu sa dopustil dňa 15. 01. 2018, keď riadil motorové vozidlo na [REDAKOVANÉ] a to i napriek tomu, že mu bol trestným rozkazom Okresného súdu Nitra sp. zn. 33 T/85/2015 uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu po dobu 3 rokov.

Z uvedeného je zrejmé, že odsúdený sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia dopustil ďalšieho úmyselného prečinu, rovnakého za aký bol hore citovaným trestným rozkazom už odsúdený. S poukazom na tieto skutočnosti je možné konštatovať tak, ako na to správne poukázal súd I. stupňa, že odsúdený v skúšobnej dobe nevedol riadny život, pretože bol právoplatne odsúdený za úmyselný prečin, čo v žiadnom prípade nemožno bagatelizovať tak, ako sa na to snažil poukázať obhajca v odôvodnení sťažnosti, pretože odsúdený nerešpektoval zákaz uložený mu súdom a spáchal úmyselný trestný čin.

S poukazom na všetky tieto skutočnosti správne potom súd I. stupňa rozhodol, že odsúdený sa v skúšobnej dobe neosvedčil a trest odňatia slobody, ktorý mu bol podmienenčne odložený, vykoná, pretože počas skúšobnej doby nevedol riadny život, keď sa dopustil ďalšieho úmyselného trestného činu, za ktorý bol právoplatne odsúdený.“

Ústavný súd po preskúmaní uznesenia krajského súdu konštatuje, že tento sa dostatočným, jasným a zrozumiteľným spôsobom vysporiadal s námietkou sťažovateľa o prísne formalistickom aplikovaní § 50 ods. 4 Trestného zákona. Ako to vyplýva z citovanej časti uznesenia krajského súdu, krajský súd bral pri rozhodovaní o sťažnosti sťažovateľa do úvahy skutočnosti svedčiace v jeho prospech (dobrá povesť), ako aj skutočnosti svedčiace jednoznačne v jeho neprospech (úmyselné spáchanie trestného činu), ktoré následne vo vzájomnej súvislosti vyhodnotil (skutočnosť, či sťažovateľ viedol riadny život) a rozhodol (sťažnosť ako nedôvodnú zamietol). Uvedené právne závery krajského súdu sú s ohľadom na námietky sťažovateľa uvedené v jeho sťažnosti podľa čl. 127 ústavy z ústavnoprávne hľadiska presvedčivé a akceptovateľné. Tvrdenie sťažovateľa o tom, že krajský súd sa jeho námietkou vôbec nezaoberal, preto neobstojí.

Ústavný súd v nadväznosti na uvedené konštatuje, že sťažovateľ sa v skutočnosti vo svojej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy domáha, aby ústavný súd vstupoval do rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu a opätovne prehodnocoval skutkové zistenia a právne závery týchto súdov ako súd tretej či štvrtej inštancie, čo vzhľadom na postavenie ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti neprichádza do úvahy (IV. ÚS 292/08, I. ÚS 301/09, II. ÚS 525/2017, II. ÚS 741/2017). Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia

zákonov (III. ÚS 53/02, IV. ÚS 199/05, IV. ÚS 236/08). Úloha ústavného súdu sa totiž obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 150/08, II. ÚS 572/2016, IV. ÚS 270/2018). O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06). Ako už bolo uvedené, v danom prípade k takémuto pochybeniu krajského súdu nedošlo.

Z uvedených dôvodov bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.3 K namietanému porušeniu práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní a postupom krajského súdu v napadnutom konaní

Pokiaľ sťažovateľ namieta aj porušenie svojho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd konštatuje, že čl. 6 ods. 1 dohovoru je na prípad sťažovateľa *ratione materiae* neaplikovateľný, keďže v jeho prípade ide o konanie o nariadenie výkonu podmienenečne odloženého trestu odňatia slobody z dôvodu neosvedčenia sa v skúšobnej dobe (m. m. III. ÚS 244/2017, I. ÚS 558/2017). Toto konanie, podobne ako konanie o podmienenečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody (III. ÚS 548/2011, II. ÚS 441/2012, III. ÚS 244/2017; tiež rozhodnutie o prijateľnosti vo veci H. A. proti Rakúsku zo 7. 5. 1990, sťažnosť č. 16266/90), sa totiž netýka rozhodnutia o „trestnom obvinení“ ani rozhodnutia o „občianskych právach a záväzkoch“. Pokiaľ ide o výkon rozhodnutí v trestných veciach, čl. 6 ods. 1 dohovoru vo svojej trestnej časti tu nemožno aplikovať, pretože v takýchto prípadoch už nejde o rozhodovanie o „oprávnenosti trestného obvinenia“ (porovnaj rozhodnutie o prijateľnosti vo veci Montcornet de Caumont

proti Francúzsku z 13. 5. 2003, sťažnosť č. 59290/00, tiež rozhodnutie o prijateľnosti vo veci Saccoccia proti Rakúsku z 5. 7. 2007, sťažnosť č. 69917/01).

Vzhľadom na uvedené bolo potrebné túto časť sťažnosti odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti (m. m. III. ÚS 244/2017, I. ÚS 558/2017).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími nárokmi v nej uvedenými nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. novembra 2018